

SIJAN LI ŽERTVA KOTAR E MANUŠENGERO KINOBIKINIPE

PREPINDŽAR O NIŠANIJA/ZNAKIJA/

EU BAŠI TUTE Akaja brošura si kerdi e finansisko dende dumeja kotar i Evropakeri Unija. Sa so si hramosardo andre si numa thaj numa kerdo kotar e Putardi Porta -La stráda thaj sar te si na trubuj te dikhel pes kaj kodo si dikipe thaj gindo kotar e Europa-keri Komisijsa

BAŠI KASTE SI AKAJA BROŠURA?

Akaja brošura si kerdini te del vast /pomozinel tut te protektuil tut /zaštitinel tut kotar e manušengero kinobikinipe, te informirinel tut baši e resaribaskere ser-visija/usluge/ thaj nijamija kola so šaj te resljares ki Utarutni Makedonijakeri ter-itorija.

SO SI E MANUŠENGERO KINOBIKINIPE?

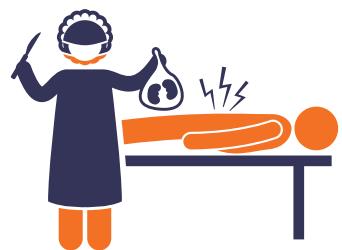
E manušengero kinobikinipe si moderno akanutni forma kotar o **ropstvo**/pan-glipe/, kote so bilačipaja thaj zoraja kerela pes eksploracijia pe manušeskero badani thaj butikheripa, a e zertvenge phagerena pes o nijamija pe dzividipe, slobodija, sastipe, buči, edukacija, siguriteto thaj protekcija. Akava si o majbi-lačo phagjaripe pe manušikane hakaja, thaj si pharo zakoneskoro sankcionirimo phagjaripe. Odova so definirinela e manušengero kinobikinipe si te kerel pes **kontrola upral e manuša** pala personalno ciljora pe **eksploatacija** odoleja so ka kerel pes **zor, hovavipe ja palem opresija**. O manušengero kinobikinipe šaj te čivel andre, numa naj obligatorno, thaj o transferiribe ki javer lokacija.

Butikeripaskeri eksploracija

Zorasar ispidimo prandin/dende lafeskere kerde prandina

Organengo ikalipe

Illegalno čavengero leibe

Mangipe devleske

Seksualno eksploracija

ПРЕПОЗНАЈ ГИ ЗНАЦИТЕ

- ➡ Lendine si tutar o pasoši, i personalno/lično karta/ ja palem javera personalno /tire/identifikacijakere dokumentija?
- ➡ Ispidena tut te koristine hohavutno identiteti?
- ➡ Kereja buti telal i zor buteder bučarne butikeribaskere časija telal phare kondicije?
- ➡ Nane tut kontrola upral tiri plata/pokinibe/, love ja palem finansie?
- ➡ Upral tute kerela pes fizičko, psihičko ja palem seksualno bilačipe?
- ➡ Hačareja tut kaj sijan pangli, ko tiro džviziba/naštì kereja so manges/ sijen liitirime thaj kontrolirime?
- ➡ Naštì thaj nasmeineja te reses dži ki komunikacija e javere manušencar (ko telefono ja palem internet)?
- ➡ Sakana sijan telal o riziko thaj dar/opresija/ baši tiro dživdipe thaj tire pašutne familijakere dzenenge.?
- ➡ Sijan telal i opresija/ispidime/ te des seksualno servisija
- ➡ Koristinena tiro badani/telo/baši I pornografija organengo kinobikinipe, le-garipe ko kalo droga thaj aver.
- ➡ Čivena tut te čores ja palem te khere aver zakoneskere phageriba.?
- ➡ Čivena li tut te rodes devleske ko droma, te koses vordoneskere džamija, ja palem te biknes tikne /sitno/buča
- ➡ Ki prandin sijan bizi tiri volja thaj hačares tut kaj ko rom ja pale oleskere familija keren tuke opresija/zloupotrebinena tut/?

**Te sine vareso asavko tusar, isi baro šaipe kaj sijan zrtva
kotar e manušengero kinobikinipe.**

TUT ISI NIJAMI PE DEIBEARKA/POMOS/ THAJ PROTEKCIJA/ZAŠTITA

Šaj hačares tut daravutni, naj tut zor thaj sijan korkori, numa sar te si te dzanes kaj šaj te resljares arka/pomoš/ thaj šaj te resljares tle nijamija.

Te gindisarden kaj sijen žrtva kotar e manušengero kinobikinipe, isi nekobor pre kola so trubuj te keres olen te šaj te les I situacija ko tire vasta thaj te pharuves ola/smenines/.

AKAR THAJ PHEN SA KI POLICIJAKO NUMERO 192

Šaj te džas ki majpaši policijaki stanica thaj te phens o slucaj. O policijato ka akharel e inspektore kova so si specijalizirimo pala e manušengero kinobikinipe.

O policijato šaj te del tuke protekcija/te zaštitinel tut kotar o manuš kova so dukavgja tut ja palem kotar tire pašutne.

Dži kote pala o avgo/prvo/ lafikheribe e policijajtosar, na haljovena tumen spremno/zurale/ te ulaven o informacije kotar tumaro kerdo dukavibe, šaj te del pes tumenge **period te odlučinen/anen odluka**/te oven pošukar thaj te odlučinen mangena li te keren koperacija/sorabotka/ e kompetentno badanencar.

O gindibaskero periodo, si majhare 60divesa (2 masekija). Tesijan čavoro (telal 18 berš.) akava period šaj te ovel lungeder/bareder/.

Tesijan kotar aver raštra/phuv/stranco/pala o naklo adapticijako periodi ,dži kote mangea te keres sorabotka e kompetentno badanencar, šaj te resljare vi da šov (6)masekonge bešipaski dozvola šaipaja te ovel lungeder. Ko periodo kana aneja odluka isi tut nijami/pravo/ te oves čuvdo ko bešipasko kher.

ŠAJ TE RESLJARES ARKA/POMOŠ/KO CENTRURA BAŠI SOCIJALNO BUČI (CSB)-NACIONALNO MEHANIZMO BAŠI BIČALIPE (NBB)

+389 2 3 106 443

+389 76 456 795

Pomoš šaj te rodes thaj ko Centro pala o socijalno buča ko tiro foro/diz/O socijalno bučari kotar CSB ka dikhel thaj ka gindil pale tire trubuimata, ka prijavinel tiro slučaj ko NBB,dži kote sijan čavo tuke ka del pes jekhe vrameke starateli kova so ka lel grizha pala tute thaj tire nijamija.

O Nacionalno mehanizmo baši bičalipe e žertvengo kotar o manušengero kinobikinipe ki koperacija /sorabotka/ e Centronsar pala e socijalno buča thaj e bigavernoskere organizacijencar kola so ka den olenge pomoš thaj protekcija odoleja so ka len kerimata/merke/ baši o kerde bičalipena, dži ko servisija thaj akomodacija/smestaj/ ko prifatilište/ bešipasko kher/.

ŠAJ TE KONTAKTIRINES THAJ TE RESLJARES POMOŠ KOTAR I OTVORENAPORTA-LASTRADA(PHUTARDE UDA-RA-LASTRADA)

KOLA SIJAM AMEN?

- ➡ Amen sijam dizutnegeri organizacija savi so dela bilovengeri pomoš thaj podrška e zertvenge kotar e manušengero kinobikinipe
- ➡ Amen dajas pecijalizirime servisija tumenge thaj tumare familijakere dženege kola so šaj te resljaren pes 24/7
- ➡ Maj vazhno si tumare trubuimata thaj interesija
- ➡ Amen keras protekcija, zuraras e kapacitetija thaj e žertvengeri integracija kotar o kinobikinipe thaj e javerekovle grupengere dženenge ki societa.
- ➡ Amen naj sam kodola so ka phenas bilače lafija, ja palem ka krisaras / došljaras/tumen.
- ➡ Amen das servisora thaj pakiv, sikava interest thaj mangipe te pomuzinas

SO ŠAJ TE POMOŽINAS TE DAS?

BILOVENGI SOS TELEFONESKERI LINIJA- 0800 11111

- **TE AKHARES KOTAR AMARI DRŽAVA/RAŠTRA/, +389 2 277 7070 JA PALEM TE AKHAREN KOTAR JAVER DRZAVA +389 71 239 551**

Anonimno thaj bilovengo SOS telefoneskeri linija baši pomoš kotar e manušengero kinobikinipe šaj te **resljarel pes 24/7** kote so šaj te resljare informacije baši i prevencija, te prijchine, te rodes pomoš thaj keres lafi e stučno manušeja.

Ka ovel tuke obezbedimo **psiho socijalno thaj emocijalno pomoš** thaj dumo, **informacije baši pomoš**, servisija, **protekcijakere kerimata**, e nijamija kola so šaj te resljares sar žrtva kotar e manušengero kinobikinipe thaj deibe dumo baši **bičalipe** dži ko relevantno institucije.

JEKHEVRAMAKERO DEIBEA KHERESKERI AKOMODACIJA

Deibe bešipaskero than thaj pomoš kotar specijalizirime servisora kote so šaj te bešel pes majhari trin masekija. 24/7 o timi kotar e **socijalno bučara thaj psiholožija** šaj te oven resljarde.O kher arakhela pes ko sigurno **thaj bidžanduni lokacija**.

PRIMARNO THAJ TRUBUIMASKERE SERVISORA

Haibe, uravipe, kundre thaj higiensko buča.

Medecinsko pomoš thaj resljaribe dži ko fundavne sastipaskere servisija trujal e fundavne thaj specijalizirime dikhiba, medecinsko tretmanija thaj deibe terpija savi so trubuj.

Legalno pomoš trujal legalno deibe godži, informiribe baši e nijamija dendo e žertvene thaj o legalno sistemo, informacije baši e sudsko/krisaribaskeri/procedura sar vi legalno pomožibe kana džala i procedura kotar o džanglo advokati bare berešeskere butikeribaja ko umal pala e manušengero kinobikinibe.

Emocionalno deibe dumo, baši pomoš te, te nakaven pes o streso thaj e traumatično nakavibe thaj nakle problemija.

Psihološko pomoš trujal individualno thaj grupno deibe godži sar thaj psihoterapetsko sesije e stručno thaj lače iskusno psihoterapevtija.

Pomoš te ikalen pes personalno/lično dokumentija, informiribe baši i trebutni dokumentacija, peribe thaj rodibe adekvatno dokumentacija te šaj te lel pes vare-savo tipo love kotar i socijalno pomoš thaj sasutni pomoš lačeder te nakaven pes e administrativno procedure.

Te rodel pes i familija, olengero aniba dži ko kontakti e familijaja pe volontarni funda dži kote e familijakere džene naj involmirime ko proceso kotar o kinobikinibe.

Edukacija thaj alternativno edukacija trujal deibe pomoš ko involviribe ja palem džaibe ko kontinuirimo formalno edukacijakero proceso, profesionalno sikklovibe trujal kerde vizite ko kvalifikuime bučarne sesije thaj kursija.

Pomoš te arakhel pes buči–Informiribepala e šaipen-tearakel pes buči, profesionalno sikklovibe thaj ekonomi-kano zuraripe. Individualno deibe godzi, dzanipaskere vazdipa pala e butikeripaskero marketo, keribe CV thaj preparacija pala e butikeribaskoro intervju.

Kontaktora e stransko biradzakere organizaciencar thaj instituciencar, koperacija e biradzakere organizaciencar kola so kerena buči e problemeja pala e manušengero kinobikinibe ko internacionalno nivelo.

Phutardi Porta si dizutnengeri asocijacija /biradžakeri organizacija/, savi so kerela promocija pe manušikane nijamija thaj zastapinela e manušengere interesija thaj trubuimata kana von si telal o riziko ja pale sine dukavde kotar o bilačipe thaj manušengero kinobikinipe tujal keribe preventcija, socijalno deibe vast thaj lobirinela pe nacionalno thaj europakero nivelo trujal kodo so si membrora ki Evropakeri drakin ko maribe mamuj e manušengero kino-bikinipe.

AMEN das protekcia, zuraras e kapacitetija thaj i integracija e manušenge žertve kotar o kino-bikinipe sar thaj vi e javere kovle grupenje ko sasoitnipe.

KONTAKTO

Lokacija
Sava Kovačević 1 a, 1000 Skopj

Isi tumen phučhiba?
lastrada@lastrada.org.mk

Akharen
+389 02 2700 107
+389 02 2700 367

[www.facebook.com/
OpenGateMacedonia](https://www.facebook.com/OpenGateMacedonia)

[https://www.instagram.com/
lastrada_macedonia](https://www.instagram.com/lastrada_macedonia)

SOO linija
0800 11111